

Het EU project 'LIFE WILD WOLF'

"Een kanttekening"

Op 23 januari 2023 kondigde [FACE](#) (the Voice of the European hunters) de start aan van een 5-jarig project, om te bestuderen hoe om te gaan met wolven, die steeds dichterbij de menselijke omgeving binnendringen.

*Het project, medegefinancierd binnen het **EU LIFE-programma**, heeft een multidisciplinair team van 18 partners, waaronder 7 universiteiten of onderzoeksinstituten, nationale en lokale managementautoriteiten en ngo's uit de milieu- en jachtgebieden van belang uit 9 EU-landen met het **Italiaanse Instituut van Applied Ecology (IEA)** zijnde de coördinerende begunstigde.*

Het project zal bijna 5 jaar duren met een totaal budget van € 7.028.148 (EU-bijdrage: € 5.265.454)

De kanttekening: "het project mag niet vertragend werken".

We kijken met belangstelling uit naar de toekomstige resultaten van dit gezamenlijke project. Echter, men kan niet genoeg benadrukken, dat het er niet toe mag leiden dat de kennis waarover we nu al beschikken, niet ten volle benut wordt.

"Veronachtzaming ervan is onacceptabel".

Met deze kennis doelen we met name op wat bekend is uit de uitgebreide ervaringen van Will N.Graves en Valerius Geist, zoals o.a. beschreven in hun boek 'Wolves in Russia' met de ondertiteling 'Anxiety Through the Ages', alsmede uit de publicaties van Charles E. Kay.

N.B. Een drietal Nederlandstalige uittreksels van 'Wolves in Russia' verschenen op de site van de NOJG.

- [Wolven, conflict arm?](#)
- [Wolven en de biodiversiteit.](#)
- [De werkelijkheid van aanvallen wolven in Frankrijk.](#)

Wat we al weten of zouden moeten weten

- Wolven zijn van nature zeer schuw en uiterst voorzichtig en laten zich gemakkelijk afschrikken.
- Tegen de tijd dat de wolf een mens aanvalt is hij er al diep van doordrongen, dat de mens ongevaarlijk is.
- Onbeperkte bescherming leidt er dus toe, dat de wolf zijn diepgewortelde angst voor de mens zal verliezen. Dit zal ongetwijfeld tot gevaarlijke situaties leiden.
- Zolang zijn standaard prooidieren in voldoende mate aanwezig zijn, zal de wolf niet snel een nieuwe prooi aannemen
- Een mogelijke nieuwe prooi wordt eerst maandenlang van een afstand bestudeerd en dan voorzichtig benaderd, alvorens de wolf – aanvankelijk wijfelend – de nieuwe prooi aanvalt
- De mens als mogelijke prooi vormt daarop geen uitzondering
- Er zijn veel verslagen van aanvallen op mensen door rabiate en gezonde wolven
- Aanvallen op mensen vinden ook nu nog plaats (8, 9)
- Bij uitputting van zijn prooidier-populatie gaat de wolf op zoek naar andere prooien en zal gedreven door honger zijn schuwheid afleggen en dus gevaarlijk worden
- Er bestaat geen natuurlijk mechanisme, dat de populatie van wolven getalsmatig inperkt, behalve door uitputting van het leefgebied, i.c. uitroeien van de wildstand vanwege ongecontroleerde aanwas van de wolvenpopulatie
- De wolf doodt vaak om te doden (surplus killing), ook in niet-afgesloten gebieden. Van de prooi wordt vaak minimaal of helemaal niet gevreten. Deze overkill

resulteert vaak in een sterk versnelde decimering van de wildstand

- De populatie van bijv. hoefdieren wordt niet 'in balans' gebracht door de wolf. Integendeel, door bovenmatige predatie van kalveren ontstaat een 'scheve' populatie-opbouw
- Voor de bewering dat een biotoop 'gezonder' zou worden en dat de wolf een positieve invloed op de biodiversiteit zou hebben bestaat geen aanwijzing. Er zijn wel aanwijzingen van het tegendeel. Denk o.a. aan het ontstaan van een 'predator-pit' (2, 3).
- Bovenstaande eigenschappen zijn algemeen van toepassing op de grijze wolf (*Canis Lupus*) wereldwijd.
- Samenleven met de wolf blijft mogelijk, maar slechts met inachtneming van bovenstaande biologisch bepaalde eigenschappen

Voorwaarden tot samenleven met de wolf

- De wolf mag niet aan de mens gewend raken
- Wel moet er spaarzaam (!) contact zijn met de mens, waarbij de wolf de mens als mogelijke bedreiging moet blijven zien
- Hiertoe is een zekere mate van bejaging noodzakelijk
- Er moet altijd ruim voldoende wild (hoefdieren) aanwezig zijn
- De verhouding wolf/hoefdieren moet dus zeer laag zijn en blijven
- Hiertoe moet door bejaging aanwas van de populatie voorkomen worden
- Tegelijkertijd moet genetische uitwisseling mogelijk zijn, om inteelt te voorkomen

Deze voorwaarden betekenen

- een wolven-habitat moet in een geïsoleerd gebied liggen
- toeristisch wolven-bezoek is uitgesloten
- bejaging van de wolf zal hem uiterst voorzichtig maken,

met als gevolg dat hij steeds moeilijker te bejagen wordt

- voor een wolven-habitat moet een minimum grootte vastgesteld worden, een minimale wildstand en het maximale aantal wolven
- gehouden dieren (vee) kunnen slechts beperkt en uitsluitend goed beschermd in het gebied aanwezig zijn
- om genetische uitwisseling mogelijk te maken, moeten een aantal van die minimumgebieden onderling bereikbaar zijn voor de wolven
- landen moeten de wolf met alle middelen kunnen weren uit gebieden die niet aan de noodzakelijke voorwaarden voldoen
- landen die helemaal niet aan de noodzakelijke voorwaarden kunnen voldoen, bijv. door ruimtegebrek, moeten vrij zijn de wolf volledig te weren

Minimum oppervlak – een grove schatting

In een paragraaf over Belarus noemt Graves 8-10 wolven per 100km² (10×10 km) een zeer hoge dichtheid, waarbij praktisch alle jongen van elanden, zwijnen en reeën gedood werden.

Nemen we aan, dat 1 wolf per 100km² een voldoende lage stand is (3), dan komen we voor een roedel van 5 dieren op 500 km². Voor 3 van deze habitats – nodig voor genetische uitwisseling – komen we op 1500 km² (30×50 km) geïsoleerd gebied.

Suggesties aan FACE

- de inspanningen van FACE om de wolf in Europa zijn status van 'stricte bescherming' te ontnemen, kan meer kracht bijgezet worden door **sterke nadruk** te leggen op de biologisch bepaalde onmogelijkheid tot 'vreedzaam' samenleven, zoals hierboven uiteen gezet
- het boek 'Wolves in Russia' van Will N.Graves is op dit moment niet meer in de handel. FACE zou mogelijk een

beperkte herdruk kunnen entameren. Een aantal exemplaren bevindt zich nog in enkele bibliotheken in Europa (1).

- FACE zou contact kunnen zoeken met wetenschappers uit Rusland en voormalige Sovjet-republieken. Graves geeft een compacte lijst met (engelstalige ?) publicaties uit die gebieden.
- FACE zou de studie naar ziekteverspreiding door de wolf kunnen bevorderen

Paul Bouwmeester, feb 2023

Aanbevolen literatuur

1. **Wolves in Russia**, Will N.Graves, ISBN 978-1-55059-332-7, aanwezig in [bibliotheeken](#)
2. Biological [predator deserts](#) in Siberia and North America, Geist, V. 8/23/2019,
3. [Escape from the predator pit](#), Prugh, Laura R., Rodney Boertje e.a.
4. [When do wolves become dangerous to humans?](#), Geist, V. September 29, 2007,
5. [Wolf Recovery, Political Ecology and Endangered Species](#), Charles E.Kay, January 2, 1996,
6. [Beyond Wolf Advocacy](#), Valerius Geist, 2008
7. [When Ignorance is Bliss](#), Valerius Geist, 2003
8. Aanvallen [wolf op mens](#) D.1600-2021
9. [Wolf attacks on humans](#) 2002-2020, John D. C. Linnell, Ekaterina Kovtun & Ive Rouart
10. **The real wolf**. B.LyonWill N. Graves, Apr 3, 2018
11. **The gray Wolf revealed**, Kaj I Granlund and Will N Graves, Nov 8, 2019

